

ქალაქის თემა პოსტკოლონიურ ქართულ ლიტერატურაში

საბა ქირია

*სადისერტაციო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: უცხო ენათა ფილოლოგია და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა
(შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბელა წიფურია, სრული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2020

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად

საბა ქირია

29.01.2020

მადლობა

მადლობას ვუხდით პროფესორ ბელა წიფურას დახმარებისთვის, მოთმინებისთვისა და ნდობისთვის

აბსტრაქტი

ნაშრომის მიზანია, პოსტკოლონიური თეორიის ძირითადი თეორიული ნაშრომების ფონზე, პოსტსაბჭოთა/პოსტკოლონიური პერიოდის ქართულ ლიტერატურაში მწერლის მიერ დანახული ქალაქის სემანტიკური ანალიზი.

საკვლევ ტექსტებად შეირჩა შესაბამისი პერიოდის რომანები: ოთარ ჩხეიძის „არტისტული გადატრიალება“, არჩილ ქიქოძის „სამხრეთული სპილო“, აკა მორჩილაძის „ფალიაშვილის ქუჩის ძაღლები“ და ზურა ჯიშკარიანის „საღეჭი განთიადები: უშაქროდ“.

სამაგისტრო ნაშრომში მოცემული ტექსტების ინტერპრეტაციისა და ანალიზის დროს გათვალისწინებულია კომპლექსური ლიტერატურათმცოდნეობითი მიდგომა. გამოყენებულია ისტორიულ-შედარებითი და ისტორიულ-ფუნქციური, ტიპოლოგიური და სტრუქტურული მეთოდები ეპოქის სააზროვნო, პოლიტიკური, სოციო-ფსიქოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით. ისტორიულ-ფუნქციური და ისტორიულ-შედარებითი მიდგომა დაფუძნებულია თანამედროვე ისტორიულ პოეტიკაზე, რომელიც ლიტერატურულ პროცესებსა და მის კატეგორიებს ზოგად თეორიულ დისკურსში კი არ განიხილავს, არამედ იმ მოცემულობით, რა მოცემულობითაც არსებობს გარკვეულ ეპოქაში. ასევე მნიშვნელოვანია, ლიტერატურული ტექსტების ჟანრული მახასიათებლების გასაანალიზებლად გარკვეული ტექსტუალური ნიშნებისა და კოდების სემიოტიკური გააზრება, რაც გულისხმობს იმ ნიშნების გამოვლენას, რომლებიც დამახასიათებელია და ასახულია მხატვრული შემოქმედების ამ კონკრეტულ დისკურსში.

საკვანძო სიტყვები: პოსტკოლონიალიზმი, პოსტმოდერნიზმი, ქალაქის სახე, ოთარ ჩხეიძე, აკა მორჩილაძე, არჩილ ქიქოძე, ზურა ჯიშკარიანი.

Abstract

The 20th century was the century of undoing of the colonial world and liberation from empires. These processes have not only changed the political map of the world to some extent but also revised the cultural one. This led to creation of postcolonial culture characterized as a hybrid phenomenon that unites the cultures of the colonizers and the people enslaved by them. Postcolonialism, as a methodology of literary research, studies the literature of the countries that have been colonized. In this matter, the post-soviet countries turned out to be interesting for the researchers as those countries have rich experience in this regard. Therefore, after the collapse of the Soviet Union, the study of the post-imperial, i.e. post-Soviet situation in the former Soviet republics, became very much popular.

The research focuses on Georgian postcolonial stories: Otar Chkheidze „Artistic coup “; Aka Morchiladze „Paliashvili street dogs “; Archil Kikodze „Southern Elephant “; Zura Jishkariani „The Chewing Dawns: Sugar Free “. From the very beginning of the 20th century the notion of the city in Georgian literary discourse has been associated with conceptual perception and, to some extent, has been formed as a creative-symbolic binary. Such attitude was especially intensified after the shift of the perception of the creator or lyrical hero from the emphasis of primordality of nature, the quiet and pantheistic environment to the and the quiet and pantheistic environment to the gray streets of the city, the noisy and chaotic atmosphere. Obviously, this process has its explanation. The processes of centralization technocracy, economic differentiation and migration, and the assemblage of people in the city had their consequences - from the second half of the 19th century the city became a symbol of dynamicity, innovation and, therefore, turned into the arena of the creator. This process of centralization turned out to be irreversible and the socio-cultural function of the city appeared in all its significance.

keywords: Postcolonialism, Postmodernism, The Image of the City, Otar Chkheidze, Aka Morchiladze, Archil Kikodze, Zura Jishkariani